

Sgiliau Hanfodol Cymru

Sgiliau Hanfodol Cymhwyso Rhif (EAoNS)

Lefel 3 – Tasg dan Reolaeth

Pecyn i Aseswyr

Archwilio Opsiynau o ran Lle i Fyw

Sampl 1
Fersiwn 2.0

Cynhyrchwyd ar y cyd gan y pedwar corff dyfarnu Sgiliau Hanfodol:

Agored Cymru
City & Guilds
Pearson
CBAC

1 Y gofynion asesu

Isod mae crynodeb o'r Amodau ar gyfer Tasg dan Reolaeth Sgiliau Hanfodol Cymru. Dylid darllen y gofynion hyn ochr yn ochr â **Phecyn Ymgeiswyr y Dasg dan Reolaeth** berthnasol. Mae'r canllawiau asesu cyffredinol sy'n berthnasol i holl asesiadau Sgiliau Hanfodol Cymru i'w gweld yn **Llawlyfr Cymwysterau Sgiliau Hanfodol Cymru**.

Asesiad tasg dan reolaeth

Asesiad Cyfunol sy'n mesur sgiliau penodol i bwnc yw tasg dan reolaeth. Bydd angen i ymgeiswyr ddangos eu bod yn gallu defnyddio'r sgiliau hyn mewn ffordd gyfannol, sy'n berthnasol i amgylchiadau go iawn. Canlyniad yr asesiad yw **llwyddo/methu**.

Mae'n ofynnol bod tasg dan reolaeth:

- yn cael ei hasesu'n fewnol, gan staff sydd wedi cymhwyso'n briodol, a gan ddefnyddio'r Cynllun Marcio a ddarparwyd. Edrychwch ar adran 4.2 y **Llawlyfr Cymwysterau** i gael manylion am y cymwysterau y mae angen i staff eu cael.
- yn cael ei hasesu'n fewnol, gan staff sydd wedi cymhwyso'n briodol, er mwyn sicrhau ansawdd.
- yn cael ei safoni/ei hasesu ar gyfer sicrwydd ansawdd yn allanol gan City & Guilds
- yn cydymffurfio â'r **Amodau ar gyfer Tasg dan Reolaeth**.

Amodau ar gyfer Tasg dan Reolaeth

Mae'n rhaid cwblhau'r dasg yn unol â'r amodau sydd wedi'u nodi isod. Mae 'dan reolaeth' yn cyfeirio at bob agwedd ar sut mae'r dasg yn cael ei gweinyddu a'i hasesu.

Dim ond ar ôl iddynt gael eu cofrestru ar gyfer y cymhwyster hwn a datblygu'r sgiliau sydd eu hangen hyd y lefel sy'n ofynnol y dylai ymgeiswyr roi cynnig ar y dasg dan reolaeth hon. Dylai'r ymgeisydd gwblhau'r elfen datblygu dysgu cyn rhoi cynnig ar y dasg. Fel arfer, rhaid cwblhau'r dasg dan reolaeth cyn rhoi cynnig ar y prawf cadarnhau.

Cyfnod gweithio

Mae'n rhaid i'r ymgeisydd gwblhau'r dasg o fewn 'cyfnod gweithio' o 8 wythnos. Mae'r cyfnod gweithio yn dechrau ar y dyddiad y mae'r ymgeisydd yn dechrau gweithio ar y dasg. Dim ond o dan amgylchiadau eithriadol penodol y gellir ymestyn y cyfnod gweithio. Edrychwch ar adran 4.3 y **Llawlyfr Cymwysterau** i gael rhagor o wybodaeth.

Amser gweithio

Mae gan yr ymgeisydd **8 awr** i gwblhau'r dasg. Bydd y lwfans 'amser gweithio' hwn yn dechrau'n ffurfiol pan mae'r dasg yn cael ei rhoi i'r ymgeisydd am y tro cyntaf. Dim ond o dan amgylchiadau eithriadol penodol y gellir ymestyn yr amser gweithio ar gyfer y dasg. Edrychwch ar adran 4.3 y **Llawlyfr Cymwysterau** i gael rhagor o wybodaeth.

Amodau goruchwylio

Mae'n rhaid cwblhau'r dasg yn unol â'r amodau goruchwylio canlynol:

- Asesiad 'llyfr agored' yw'r dasg hon. Caiff ymgeiswyr ddefnyddio adnoddau bob dydd a allai fod ar gael mewn sefyllfa 'bywyd go iawn', er enghraifft: cyfrifiadur personol/gliniadur, cyfrifiadur llechen, geiriaduron, cyfrifiannell, llyfrau cyfeirio, nodiadau dosbarth perthnasol a deunyddiau sydd wedi cael eu cymeradwyo gan y tiwtor/aseswr cyn belled nad ydynt wedi'u llunio'n *benodol* i helpu gyda'r asesiad dan sylw ac nad ydynt yn tanseilio'r broses o gyflawni'r safon yn annibynnol. Ni chaniateir ffonau symudol nac unrhyw ddyfeisiau derbyn/anfon eraill. Gall yr ymgeisydd ddefnyddio'r Rhynggrwyd ar gyfleusterau sy'n cael eu goruchwylio.
- Mae'n rhaid cwblhau'r tasgau mewn amgylchedd sy'n cael ei oruchwylio. Mae'n rhaid i'r oruchwyliaeth hon fod yn **barhaus** ac mae'n rhaid sicrhau bod yr ymgeiswyr yn cael llonydd i weithio ar y dasg ac nad oes posib i unrhyw beth amharu'n ormodol arnynt. Mae ystafell ddosbarth, llyfrgell neu fan gwaith yn lleoliadau addas cyn belled â bod modd cynnal goruchwyliaeth ac amgylchedd priodol. Er mwyn bod yn hollol glir, nid oes yn rhaid cael amodau 'arholiad' ffurfiol yn y lleoliad.
- Mae'n rhaid i'r goruchwyliwr fod yn rhywun dibynadwy a chyfrifol sy'n atebol am sicrhau y cynhelir goruchwyliaeth a rheolaeth ddigonol dros yr amgylchedd. Mae'n rhaid i'r goruchwyliwr fod yn bresennol gydol yr amser gweithio a rhaid iddo allu cadarnhau bod pob ymgeisydd wedi cynhyrchu pob darn o waith yn annibynnol. Gall y goruchwyliwr fod yn aseswr a/neu'n diwtor yr ymgeisydd neu'n unigolyn arall addas.
- Gall y dasg dan reolaeth hon gael ei chwblhau mewn un sesiwn neu gellir ei rhannu dros nifer o sesiynau, cyn belled nad oes unrhyw amser yn cael ei ddarparu rhyngddynt ar gyfer dysgu neu baratoi. Os nad yw'r dasg yn cael ei chwblhau mewn un sesiwn, rhaid casglu papurau'r ymgeisydd a'r holl ddeunyddiau y mae wedi'u creu a'u cadw mewn lle diogel tan y sesiwn nesaf. Ni chaiff ymgeiswyr fynd ag unrhyw waith i ffwrdd gyda nhw rhwng sesiynau ar unrhyw gyfrif, er enghraifft i weithio ar dasg gartref.
- Mae'n rhaid monitro a chofnodi'r cyfnodau gweithio a'r amser gweithio a gymerir i gwblhau'r dasg fel y nodir ar dudalen flaen y ***Pecyn i Ymgeiswyr*** a'r ***Cofnod Asesu***. Rhaid llenwi manylion yr ymgeisydd, y goruchwyliwr, yr aseswr a'r ganolfan a rhaid llofnodi'r datganiadau a nodi'r dyddiad arnynt cyn cyflwyno tasgau wedi eu cwblhau ar gyfer eu hasesu.

Trefniadau cymorth a mynediad

Caiff Aseswyr roi cyfle i ymgeiswyr ofyn am eglurhad ar ofynion tasg yn ystod y cyfnod gweithio ond ni ddylai hyn ymestyn i unrhyw fath o adborth ffurfiannol. Er enghraifft, byddai'n amhriodol argymhell bod ymgeisydd yn adolygu ei gyfrifiadau, ond byddai'n dderbyniol argymhell bod yr ymgeisydd yn ailddarllen rhan benodol o ofynion y dasg. Edrychwch ar adran 4.6 y ***Llawlyfr Cymwysterau*** i gael rhagor o wybodaeth am drefniadau mynediad.

Ail gynnig a chynigion dilynol

Dim ond un waith y gall ymgeisydd roi cynnig ar dasg dan reolaeth benodol. Ond, gall ymgeisydd roi cynnig ar dasg dan reolaeth wahanol, (naill ai teitl arall o gronfa City & Guilds o dasgau sydd wedi'u cymeradwyo ymlaen llaw neu asesiad y mae'r ganolfan wedi'i greu sydd wedi cael ei gymeradwyo gan City & Guilds) rhywbryd eto os nad yw'n llwyddo. Pryd bynnag y bydd ymgeisydd yn aflwyddiannus, mae'n **rhaid** iddo ymgymryd â chyfnod o ddatblygu pellach yn y sgil(iau) perthnasol cyn rhoi cynnig arall arni.

Cydweithio

Mae gofyn i'r ymgeisydd weithio ar ei ben ei hun i gyflawni'r dasg hon.

2 Cynllun Marcio

Sgiliau Hanfodol Cymhwyso Rhif Lefel 3

Meini Prawf Asesu Tasg dan Reolaeth

Y dasg: Archwilio Opsiynau o ran Lle i Fyw

Rhan 1 (uchafswm o 6 marc)		
Mae'r ymgeisydd wedi dangos tystiolaeth o'r canlynol:	Cynllun Marcio	Rhes
<ul style="list-style-type: none"> cynllunio sut i fynd i'r afael â phroblem drwy ei rhannu'n gyfres o dasgau (N3.1.1b)	1 marc: mae'r ymgeisydd yn llunio cynllun gyda strwythur clir sy'n dangos y broblem wedi'i rhannu'n gyfres o gamau rhesymegol, e.e. rhestr, siart gwe pry cop, tabl, diagram llif	A
	2 farc: mae'r ymgeisydd yn llunio cynllun manwl a pherthnasol ar gyfer pob agwedd ar y dasg NEU 1 marc: mae'r ymgeisydd yn llunio cynllun manwl a pherthnasol ond mae wedi hepgor un elfen, e.e. mae un cam allweddol ar goll.	B
<ul style="list-style-type: none"> dethol a chymharu gwybodaeth berthnasol yn feirniadol (Rh3.1.1d)	1 marc: mae'r ymgeisydd yn dangos tystiolaeth o ddethol gwybodaeth berthnasol e.e. mae'n disgrifio detholiad o ddata perthnasol	C
<ul style="list-style-type: none"> dewis dulliau perthnasol (Rh3.1.1f)	2 marc: mae'r ymgeisydd yn cyfiawnhau ei ddewis o ddulliau, e.e. ei ddewis o fformat ar gyfer y cynllun, data, dulliau cyfrifo, dulliau cyflwyno NEU 1 marc: mae'r ymgeisydd yn dangos tystiolaeth o'i ddewis o ddulliau ond nid yw'n cyfiawnhau'r dewis hwnnw	D

Rhan 2 (uchafswm o 19 marc)		
Mae'r ymgeisydd wedi dangos tystiolaeth o'r canlynol:	Cynllun Marcio	Rhes
<ul style="list-style-type: none"> casglu, cael, dethol a chofnodi gwybodaeth a data perthnasol o wahanol ffynonellau (Rh3.1.2d) 	<p>2 farc: mae'r ymgeisydd yn dangos tystiolaeth o ddethol data perthnasol yn gywir o o leiaf ddau dabl, siart, graff neu ddiagram e.e. pris canolrif o'r graff, (£)164000 ± (£)2000 ac e.e. dewis cyfradd drosi gywir ar gyfer mesur arwynebedd</p> <p>I'w gweld yn unrhyw le yn y dasg.</p> <p>NEU</p> <p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn dangos tystiolaeth o ddethol data perthnasol yn gywir o un tabl, siart, graff neu ddiagram</p> <p>I'w gweld yn unrhyw le yn y dasg.</p>	E
<ul style="list-style-type: none"> defnyddio o leiaf un set ddata fawr o faint priodol ar gyfer gweithgaredd cynlluniedig, a'i defnyddio i ateb diben y gweithgaredd (Rh3.1.2e) 	<p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn dewis gwybodaeth berthnasol o'r set ddata fawr mewn ffordd sy'n addas ar gyfer ei ddiben e.e. y pris cywir ar gyfer tŷ gyda 3 ystafell wely sydd ag arwynebedd llawr o $\geq 120 \text{ m}^2$ (1291 ft^2)</p> <p>I'w gweld yn unrhyw le yn y dasg.</p>	F
<ul style="list-style-type: none"> grwpio data i ddsbarthiadau o led sy'n briodol i'r data (Rh3.1.2g) 	<p>2 farc: mae'r ymgeisydd yn grwpio'r holl ddata perthnasol yn gywir i ddsbarthiadau sy'n briodol i'r data</p> <p>I'w gweld yn unrhyw le yn y dasg.</p> <p>NEU</p> <p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn grwpio data perthnasol i ddsbarthiadau sy'n briodol ar gyfer y data heb ddim mwy na dau wall neu heb hepgor mwy na dwy elfen</p> <p>I'w gweld yn unrhyw le yn y dasg.</p>	G

<ul style="list-style-type: none"> gwneud o leiaf un cyfrifiad heb ddefnyddio cyfrifiannell (Rh3.2) 	<p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn dangos tystiolaeth o gyfrifo'n gywir heb ddefnyddio cyfrifiannell sy'n briodol i lefel y dasg</p>	H
<p>Mae'r ymgeisydd wedi dangos tystiolaeth o'r canlynol:</p>	<p>Cynllun Marcio</p>	Rhes
<ul style="list-style-type: none"> defnyddio dulliau mesur cyfartaledd ac amrediadau rhyngchwartel i gymharu dosbarthiad ac amcangyfrif beth yw cymedr, canolrif ac ystod grŵp o ddata (Rh3.2n) 	<p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn dechrau'r broses gywir ar gyfer canfod cyfartaledd/amrediad rhyngchwartel (IQR) e.e. wedi gweld y gwerth fx cywir ar gyfer pob dosbarth e.e. ar gyfer canolrif/amrediad rhyngchwartel, canfod amlderau cronus cywir Gweler yr enghraifft isod</p> <p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn defnyddio proses gyflawn gywir ar gyfer canfod cyfartaledd/IQR e.e. wedi gweld y gwerth Σfx cywir e.e. wedi cwblhau'r dull cywir ar gyfer canfod canolrif/IQR Gweler yr enghraifft isod</p> <p>1 marc: ateb cywir ar gyfer canolrif/IQR Gweler yr enghraifft isod</p>	J
<ul style="list-style-type: none"> cyfrifo o fewn a rhwng systemau a gwneud cymariaethau cywir (N3.2j) 	<p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn defnyddio'r broses gywir i drosi rhwng troedfeddi sgwâr a metrau sgwâr e.e. $120 \div 0.0929 (= 1291.711518 \text{ tr}^2)$ e.e. $1390 \times 0.0929 (= 129.131 \text{ m}^2)$ ar gyfer arwynebedd llawr yr eiddo A428</p> <p>1 marc: ateb cywir e.e. 1292 tr^2 neu 1291.7 tr^2 Derbyniwch 1291.711518 tr^2 wedi'i dalgrynnu neu wedi'i flaendorri (truncated) e.e. 129 m^2 neu 129.1 m^2 ar gyfer arwynebedd llawr eiddo A428 Derbyniwch 129.131 m^2 wedi'i dalgrynnu neu wedi'i flaendorri (truncated) Mae angen unedau cywir</p>	K
<ul style="list-style-type: none"> cyfrifo symiau o arian mewn 	<p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn defnyddio'r broses iawn i drosi Ewros i Bunnoedd</p>	L

<p>gwahanol fathau o arian cyfred (N3.2g)</p>	<p>(£) e.e. $125000 \div 1.11$ (= £112612.6126)</p> <p>1 marc: ateb cywir e.e. (£)112612.61 e.e. (£)112613 neu (£)112600 Derbyniwch (£)112612.6126</p>	
<p>Mae'r ymgeisydd wedi dangos tystiolaeth o'r canlynol:</p>	<p>Cynllun Marcio</p>	<p>Rhes</p>
<ul style="list-style-type: none"> • defnyddio pwerau ac israddau (N3.2c) • aildrefnu a defnyddio fformiwlâu, hafaliadau a mynegiadau (Rh3.2o) 	<p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn defnyddio'r pŵer yn gywir e.e. $(1 + 3.5/100)^3$ neu 1.035^3 neu $1.035 \times 1.035 \times 1.035$ e.e. $(1 + 6.2/100)^3$ neu 1.062^3 neu $1.062 \times 1.062 \times 1.062$</p> <p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn dangos y broses gywir ar gyfer defnyddio fformiwlâ, gan ddefnyddio'r gwerth y mae ef wedi'i roi o ran y swm i'w fuddsoddi neu swm y benthyciad e.e. (F =) '112612.61' $\times 1.034^3$ (= £124494.0628...) ar gyfer y buddsoddiad e.e. (F =) ('189000' - '112612.61') $\times 1.062^3$ (= £91494.5491...) ar gyfer y benthyciad ar eiddo 755</p> <p>1 marc: ateb cywir e.e. (£)124 494.06 neu (£)124 494 Derbyniwch (£)124 494.0628... e.e. (£)91 494.55 neu (£)91 495 Derbyniwch (£)91 494.5491...</p>	<p>M</p>
<ul style="list-style-type: none"> • gwneud cyfrifiadau aml-gam mewn ffordd effeithlon gan ddefnyddio rhifau o unrhyw faint (Rh3.2m) 	<p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn defnyddio'r broses gywir i gyfrifo'r sefyllfa ariannol yng nghyswllt yr opsiwn buddsoddi neu rentu ar gyfer unrhyw eiddo addas, yn seiliedig ar y gwerth y mae efe wedi'i roi ar gyfer y swm i'w fuddsoddi e.e. $(875 \times 12 \times 3) - ('124 494.06' - '112612.61')$ (= £19 618.55) ar gyfer eiddo H468</p> <p>1 marc: ateb cywir ar gyfer unrhyw eiddo addas e.e. £19 618.55 Derbyniwch £19 619</p>	<p>N</p>

<ul style="list-style-type: none"> dangos yn glir y dulliau y mae wedi'u defnyddio i wneud ei gyfrifiadau, gan gyfiawnhau lefelau cywirdeb y canlyniadau (Rh3.2a) 	<p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn rhoi ei ganlyniadau wedi'u talgrynnu'n gywir i lefel addas o gywirdeb ac yn cyfiawnhau ei ddewis</p> <p>Caniatewch un enghraifft o dalgrynnu anghywir neu anaddas</p>	P
Rhan 3 (uchafswm o 11 marc)		
Mae'r ymgeisydd wedi dangos tystiolaeth o'r canlynol:	Cynllun Marcio	Rhes
<ul style="list-style-type: none"> dethol a defnyddio dulliau priodol i gyflwyno ac egluro ei ganfyddiadau mewn modd effeithlon, gan ddangos tueddiadau a gwneud cymariaethau, gan gynnwys fformatau rhifiadol, graffigol ac ysgrifenedig (Rh3.3.1b). llunio diagramau, graffiau, siartiau a thablau cymhleth a'u labelu â theitlau, graddfeydd, echelinau ac allwedd sy'n addas ar gyfer y diben a'r gynulleidfa (Rh3.3.2a) 	<p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn defnyddio dull priodol o gyflwyno ei ganlyniadau e.e. tabl, siart, graff neu ddiagram</p> <p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn defnyddio teitl a labeli addas gydag unedau ac allwedd</p> <p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn llenwi tabl/siart/graff neu ddiagram â data cywir (goddefiant o ± 2 mm ar gyfer plotiau ar siart/graff/diagram a luniwyd â llaw)</p>	Q

<ul style="list-style-type: none"> dethol a defnyddio dulliau priodol ar gyfer cyflwyno ac egluro ei ganfyddiadau yn effeithiol, gan ddangos tueddiadau a gwneud cymariaethau, sy'n cynnwys fformatau rhifiadol, graffigol ac ysgrifenedig (Rh3.3.1b). llunio diagramau, graffiau, siartiau a thablau cymhleth a'u labelu â theitlau, graddfeydd, echelinau ac allwedd sy'n addas ar gyfer y diben a'r gynulleidfa (Rh3.3.2a) 	<p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn defnyddio dull cyflwyno priodol (e.e. tabl, siart, graff neu ddiagram), gan ddefnyddio dull cyflwyno gwahanol i'r un yr oedd wedi'i ddefnyddio o'r blaen</p> <p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn defnyddio teitl a labeli gydag unedau ac allwedd addas</p> <p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn llenwi tabl/siart/graff neu ddiagram â data cywir (goddefiant o ± 2 mm ar gyfer plotiau ar siart/graff/diagram a luniwyd â llaw)</p>	<p>R</p>
<ul style="list-style-type: none"> cyfiawnhau ei ddewis o ddulliau cyflwyno (Rh3.3.1c) 	<p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn cyfiawnhau ei ddewis o ddulliau cyflwyno e.e. Rydw i wedi cyflwyno prisiau tai lleol ar ffurf graff amllder cronnos oherwydd bod hyn yn golygu fy mod yn gallu amcangyfrif y pris canolrif yn gywir.</p> <p>e.e. Rydw i wedi cyflwyno'r sefyllfa ariannol o ran yr opsiynau prynu a rhentu ar ffurf tabl oherwydd bod hyn yn dangos cost pob opsiwn ochr yn ochr â'i gilydd ac yn golygu bod modd gwneud cymhariaeth glir.</p>	<p>S</p>
<p>Mae'r ymgeisydd wedi dangos tystiolaeth o'r canlynol:</p>	<p>Cynllun Marcio</p>	<p>Rhes</p>
<ul style="list-style-type: none"> cyfiawnhau'r dulliau y mae wedi'u defnyddio, gan nodi prif bwyntiau ei ganfyddiadau ac esbonio i ba raddau y mae ei ganlyniadau yn ateb ei ddibenion (Rh3.3.2c) 	<p>1 marc: mae'r ymgeisydd yn gwneud sylw dilys ynghylch effeithiolrwydd ei ganlyniadau o ran cyflawni pwrpas y dasg</p> <p>e.e. Nod y dasg oedd cymharu prisiau tai lleol â phrisiau tai yng Nghymru ac argymhell i fy ffrindiau a ddylent rentu neu brynu rhywle i fyw. Mi wnes i ganfod beth oedd prisiau canolrif y tai er mwyn eu cymharu. Mae'r canolrif yn gyfartaledd gwell oherwydd nad yw'r ychydig brisiau eithriadol o uchel yn effeithio arno. Mi wnes i ddewis eiddo addas ar sail faint o arwynebedd llawr oedd ei angen. Mi wnes i gyfrifo beth oedd gwerth y buddsoddiad a chost y rhent dros gyfnod o dair blynedd. Mi wnes i hefyd gyfrifo maint a chost benthyciad i brynu eiddo. Gyda'r cyfrifiadau hyn, mi wnes i gymharu cost gyflawn pob opsiwn a gwneud argymhelliad. Mae'r canlyniadau hyn yn cyflawni nod y dasg yn llawn.</p>	<p>T</p>

- mae'r ymgeisydd yn dod i gasgliadau priodol ar sail ei ganfyddiadau, gan gynnwys sut y gallai ffynonellau gwall posib fod wedi effeithio ar ei ganlyniadau (N3.3.2d)

1 marc: mae'r ymgeisydd yn gwneud cymhariaeth ddilys o brisiau tai e.e. Mae pris canolrif eiddo tŷ gyda 3 ystafell wely yng Nghymru (£168000) £8000 yn uwch na'r pris canolrif lleol (£160000).

1 marc: mae'r ymgeisydd yn gwneud sylw dilys wrth gymharu'r dewisiadau o ran rhentu a phrynu e.e. Cyfanswm y rhent dros gyfnod o dair blynedd ar gyfer yr eiddo rwyf wedi'i ddewis (H468) ydi £31500. Bydd y buddsoddiad yn dod â £11881 i mewn, felly cost lawn rhentu a buddsoddi ydi £19619. Dim ond £15107 y bydd y benthyciad yn ei gostio, sy'n £4512 yn llai, felly, yr opsiwn rydw i'n ei argymhell yw prynu'r eiddo.

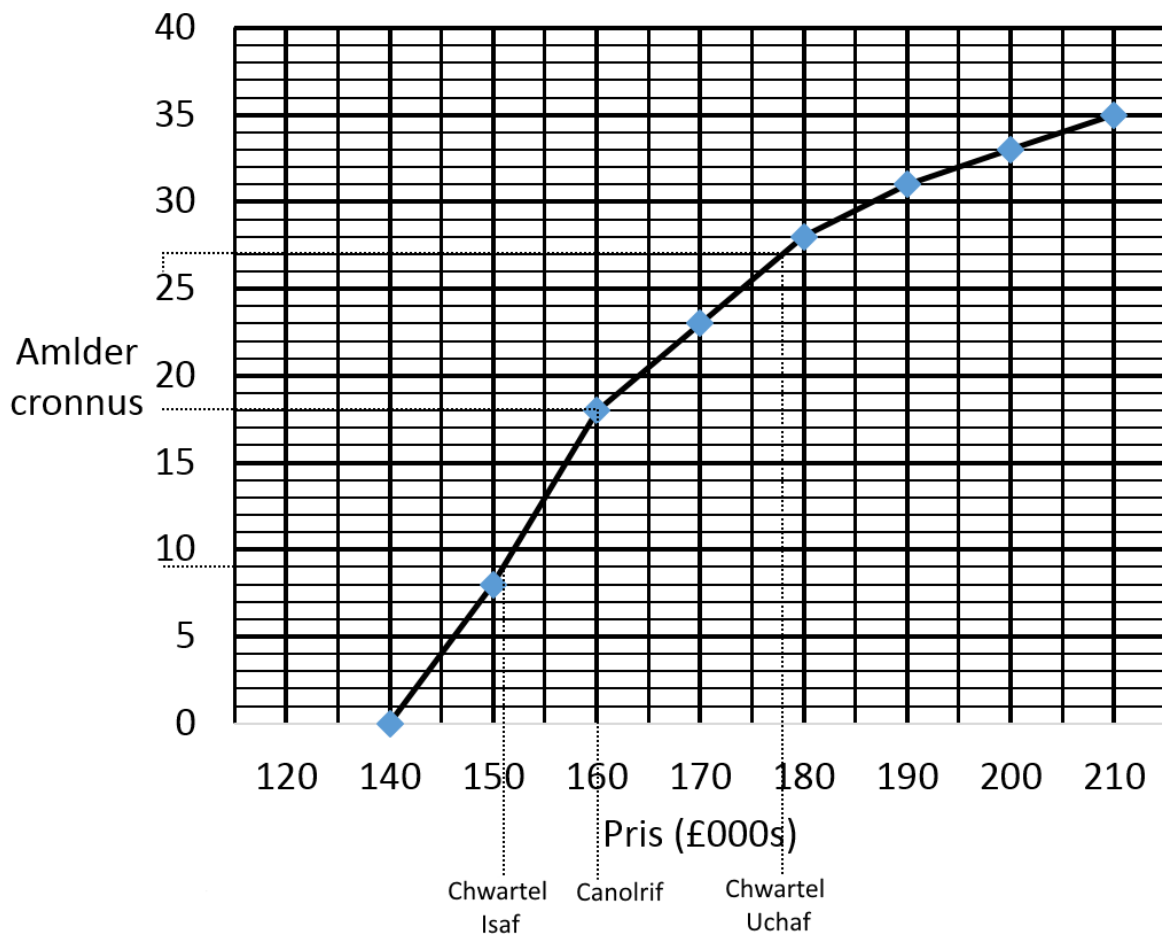
1 marc: mae'r ymgeisydd yn gwneud o leiaf un sylw priodol wrth esbonio sut y gallai ffynonellau gwall posib fod wedi effeithio ar ei ganlyniadau e.e. Mae'r amcangyfrif o'r canolrif wedi'i seilio ar 35 eiddo yn unig, felly efallai nad yw hyn yn nodweddiadol o'r holl dai yn yr ardal. e.e. Nid yw cost prynu tŷ yn cynnwys costau eraill fel ffioedd gwerthwyr tai neu'r dreth stamp, na chostau cynnal a chadw. Ni fyddai'n rhaid talu'r rhain yng nghyswllt eiddo ar rent. Mae'n bosib bod gwir gost prynu tŷ yn uwch na'r pris rydw i wedi'i gyfrifo.

Enghreifftiau

Pris yr eiddo (£)	Amllder	Amllder cronnus
140000 i 150000	8	8
150001 i 160000	10	18
160001 i 170000	5	23
170001 i 180000	5	28
180001 i 190000	3	31
190001 i 200000	2	33
200001 i 210000	2	35

Canolrif: $(35 + 1) \div 2 = 18$ Yn y tabl, mae'r pris sydd yn y 18^{fed} safle yn y grŵp £150001 i 160000

Prisiau tai gyda 3 ystafell wely yn yr ardal leol

O'r graff

Canolrif (£) $420 \div 160000 (= (£)1000)$

Chwartzel Uchaf (UQ) £178000, 1000

Chwartel Isaf (LQ) £151000, 1000
IQR £27000 ± (£)2000

Grwpio arall

Pris yr eiddo (£)	Amllder	Amllder cronnus
145000	2	2
147500	3	5
149000	3	8
151000	3	11
154000	5	16
158500	2	18
161000	1	19
164000	4	23
171000	3	26
173500	1	27
175000	1	28
189000	3	31
199900	2	33
206900	2	35

Canolrif: $(35 + 1) \div 2 = 18$, y pris yn y 18^{fed} safle yw (£)158500
Chwartel Isaf: $(35 + 1) \div 4 = 9$, y pris yn y 9^{fed} safle yw (£)151000
Chwartel Uchaf: $3 \times (35 + 1) \div 4 = 27$, y pris yn y 27^{ain} safle yw (£)173500
IQR: (£)22500